

mere v teh dveh deželah močno zavožene, in je boj proti dosedanjim voditeljem.

Tej nevarnosti se da samo na ta način v okom priti, če zastavijo izvenkranjski Slovenci in Hrvatje vse moči v to, da se doseže pod skupen klub na izključno narodni podlagi, v kateri klub bi lahko vstopili vsi poslanci, ki so dobre volje. V takem klubu bi imeli kato-liško-narodni poslanci popolno svobodo, da zastopajo svoj politični in verski program, kakor bi imeli napredni poslanci vso svobodo, da zastopajo svoja načela, jednotno pa bi postopali v strogo narodnih zadevah. Mej kranjskimi poslanci obstoječe nasprotje bi v tem slučaju gotovo ne dobilo tako ostrega izraza, kakor če bi bili ločeni v posebne klube, ker občevanje v enem klubu vedno sili, da se varujejo neke forme, na katere v slučaju ločitve po klubih ni misliti.

Zunajkranjski Slovenci zatrjujejo pogostoma, da hočejo biti glede kranjskih razmer neotralni, in doslej ni o tem nihče dvomil, ker so v tem smislu tudi dejanski postopali. Kako bo v prihodnje, to se pokaže pri sestavljanju skupnega kluba.

Deželni zbor kranjski.

II. seja dne 21. decembra.

V tej seji je imela priti najprej na vrsto vladna predloga o dokladi k državni žganjarini. Predno se je začela razprava, pa je deželni predsednik baron Hein svojo predlogo umaknil, ker je vsled odklonitve tega predloga v dež. zboru dalmatinskem postala vsa zadeva brezpredmetna.

Deželni zbor je na to po predlogu poslanca Luckmanna sprejel resolucijo, v kateri je rečeno, da deželni zbor odobrava vladni namen in da bi bil načrt pod gotovimi pogoji odobril.

Po poročilu posl. Hribarja se je potem sklenilo pobirati prihodnje leto tiste doklade, kakor lani, dokler se ne odobri definitivni proračun.

V tajni seji je bil potem kontrolor prisilne delavnice ljubljanske Albin Peternel, imenovan oskrbnikom ad personam in uvrščen v I. plačilni razred, njegova prošnja za umirovljenje pa se je odstopila dež. odboru.

Naposled so bili — zopet v javni seji — voljeni v deželni šolski svet iz kurije veleposestva baron Schwegel, iz kurije mest in trgov Višnikar in iz kurije kmetских občin Povše, na kar se je zasedanje dež. zbora odgodilo.

Politični pregled.

Notranji položaj. — Splošna sodba je, da je položaj Körberjevega ministrstva postal prav neugoden. Trdi se, da je Körber z vso gotovostjo računal, da se zdrobi poljski klub. To upanje se ni izpolnilo. Poljski klub ni pri volitvah ničesar izgubil, nego še nekaj pridobil tako, da bo zdaj najmočnejši klub v državnem zboru. Ako bi se poljski klub zopet združil s Čehi, bi vlada morala odstopiti. Mogoče je pa tudi, da se poljski klub ohrani popolno prostost, kar bi po-

menilo toliko, kakor približanje k nemškim strankam, v katerem slučaju bi bila Körberjeva situacija vsaj za nekaj časa utrjena.

Državni zbor bo sklican, kakor poročajo brzojavke z Dunaja, koncem januarja l. 1901. Imenuje se dan 29.

Volilni oklic mladočeške stranke. — Izvrševalni odbor mladočeške stranke za Češko, Moravsko in Šlezijo je že izdal volilni proglas. Napoveduje boj proti nemški „Gemeinbürgerschaft“, ne govori pa ničesar o tem, da-li bodo Čehi nadaljevali z obstrukcijo. V prvem delu podaja proglas nekoliko pogleda v milinost, začevši z jezikovnimi naredbami in nemško obstrukcijo, ki je hotela udušiti naravni razvoj slovanskih narodov ter ustanoviti hegemonijo jednega naroda. Ta polovica države naj bi postala druga nemška država. To je bil vzrok, da se je začela češka obstrukcija. Onih, ki zahtevajo nemški državni jezik in nekako priklopljenje Nemčiji, ne vodi nikaka državna ideja, kajti to je nezdržljivo s suvereniteto avstrijske monarhije. Državna avtoriteta se je uklonila pred diktatom nemškega pritiska. V tem je bistvo bojev zadnjih let. To vspodbuja Nemce, da menijo, da je prišel čas, ko se morejo usiliti trajno za gospodarje češkega naroda in potisniti jezik češki na podrejeno stopinjo. V očigled tem notranjepolitičkim razmeram ne ostaja drugega, nego da se na taka prizadevanja da odgovor, poln moči in odločnosti. Proglas izjavlja, da bodo Mladočehi z vsemi sredstvi, z vso močjo, z vso previdnostjo, s pošteno vestjo in vročo ljubeznijo branili državno pravo češkega naroda, jednotnost in nerazdeljivost domovine in jednakost češkega jezika. Nikoli ne dopuste, da bi se v državi uvel tak red, ki bi bil v nasprotju z mislijo in važnostjo češkega naroda. Proti temu hočejo uporabiti vsako primerno sredstvo, da preprečijo, da bi slovanske manjšine prišle pod nemško nasilno nadvladje. Proti centralizmu se hočejo bojevati tako dolgo, dokler ne bo ta boj kronan s popolno zmago. Skrbeti hočejo za kulturno in gospodarsko povzdigo vseh slojev naroda. Voditi se bodo dajali le od pravice, časti in interesov češkega naroda. Sicer pa pozdravijo trenotek, ki prinese odstranjenje nesrečnih ustavnih in jezikovnih bojev in bodo vsikdar radi sodelovali v ta namen. Zavedajoči se pa važnosti in kulturelne zrelosti češkega naroda, ne podajo nikdar svoje roke za poskuse, ki bi pomenjali ponižanje ali oškodovanje naroda. V zaključku pozivlje proglas volilce na složnost.

Državnozbornske volitve. — V Dalmaciji je bilo minoli četrtek po kompromisu izvoljenih 6 kandidatov, in sicer: Ferri, Perić, Biankini, Vujatović, Kvekvić in Ivčević. — V Galiciji je bilo izvoljenih minolo sredo 10 udov poljskega kluba, med njimi minister Piętak in dva demokrata.

V tirolskem deželnem zboru so sprejeli predlog, po katerem pride v prihodnjem zasedanju na razgovor avtonomija Lahov v Tridentu. Prirejajo se shodi, na katerih se hvali eneržija laških poslancev ter odobrava njihovo obstrukcijsko početje. Laški deželni poslanci v Trstu so tudi čutili potrebo, pozdraviti obstrukcijo Lahov v deželnem zboru v Inomostu. Poslali so jim brzojavno pozdrav in priznanje na obstrukciji.

V tržaškem deželnem zboru skrbe Lahi vedno za kako izvanrednost. To pot so se bili spravili na c. kr. redarstvo, ker isto namreč ni pripustilo demonstrativnega pogreba umrlega Garibaldinca Pagana, ki se je bojeval proti Avstriji, a slednjič le rad živel v Trstu, kjer si je služil kruh. Pagana so vzdigovali v deveta nebesa, redarstvo pa pehali v pekel, in govorili so o tem kar po vrsti razni govorniki, da je imela galerija toliko več priložnosti, ploskati in ogrevati si italijansko sree. Vladni zastopnik je mirno vse to poslušal, edino to je vedel konečno povedati, da izraževanje sočustvovanja pokojnikom ne spada v delokrog deželnega zbora. Taki prizori so mogoči edino le v Trstu! — V prvi seji se je bit oglasil *